

SZAKKÉPZÉSBEN TANULÓK SZAKMAI ELKÖTELEZŐDÉSÉNEK VIZSGÁLATA

Po-1

Ungvári Mária, Hörich Balázs

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Kulcsszavak: szakképzés; szakmai elköteleződés; duális képzés

A szakmai elköteleződés, azaz a pozitív attitűd és elhivatottság a választott szakma iránt, jelentős mértékben hozzájárulhat a tanulók szakmai sikerességéhez és sikeres elhelyezkedésükhöz a munkaerőpiacon. Ennek megfelelően a szakképzésen keresztüli szakmai elköteleződés kulcsszerepet játszhat a tanulók karrierfejlődésében és a munkaerőpiaci integrációjukban. Előadásunk középpontjában áll a kutatásunk során elemezzük a szakképzésben tanult szakmában történő elhelyezkedésre vonatkozó ismereteket és rövidtávú terveket, valamint a további tanulmányaik és karrierjük során való elköteleződést a tanult területük iránt. A duális képzésben való részvétel motivációi közé soroljuk a szakmai gyakorlat és a szakmai ismeretek megszerzését (Kocsis, 2020), melyek olyan erőfeszítéseket takarnak, amit az egyén a saját szakmai pályájának előmozdítása érdekében tesz meg és a szakmai céljaival való azonosulást mutatják – ezek egyúttal a szakmai elköteleződés fontos tényezői is (Aranya et al., 1981; Blau, 1985). Arra keressük a választ, hogy milyen összefüggésben áll a duális képzésben való részvétel a tanulók szakmai elköteleződésével és elhelyezkedési terveikkel. A kutatás a szakképzésben tanulók körében felvett kérdőíves kutatás, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal által kezelt Szakképzési Pályakövetési Rendszer Kérdőíves Moduljának, valamint az Adatintegrációs Moduljának elemzésére épül. A kérdőíves adatfelvétel során három csoport került megszólításra: a képzést kezdő 9. évfolyamosok, a 16. életévüket betöltők és az adott tanévben végzők (N = 23 758 fő). A kérdőíves felmérés teljes mintájából az elemzésben a 16 évesek, illetve a végzős évfolyamok tanulóinak válaszait vizsgáljuk (N = 13 518 fő). Az előzetes eredmények azt mutatják, hogy a szakképzésben tanulók nagyobb része a most tanult területen szeretne dolgozni és/vagy továbbtanulni. Az adatokból kirajzolódik a duális képzésnek a pályán tartó befolyásoló ereje is, ugyanis a szakmával kapcsolatban kialakított, egyfajta elkötelezettséget mérő kompozit mutató erősebb értéket mutat a duális képzésben résztvevő tanulók körében (a szakképző intézményekben a mutató ötfokú skálán mért átlagértéke a duális képzésen résztvevők esetén 3,63, míg a duális képzésben nem résztvevőknél 3,37), valamint magasabb arányban (a technikumban tanulók esetén ~10 százalékponttal többen) tervezik az elhelyezkedésüket a tanult területeken. Az Adatintegrációs Modul adatai alapján elmondható, hogy a szakképzésből felsőoktatásba átlépő hallgatók esetében is látható, hogy a korábban duális képzésben résztvevők magasabb arányban választottak a szakképzésben tanult szakmájuk ágazatával megegyező felsőoktatási képzést.

101124666-EQUAVET NRP HU